

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 9.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Vasa 6 19.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 Maj 1901.

Expedition: Kungstensgatan 56.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitråd.

21:a Årg.

Vilhelm Herold.

För första gången på vår kungliga teater får man i denna månad tillfälle att höra den danske operasångaren Herold, den tredje främmande tenor-gästen där under denna speltermin. Med särskildt intresse mötes här den i Köpenhamn mycket ansedde och omtyckte sångaren, då han genom språk och skandinavisk börd står oss närmare än de föregående gästerna. Vi önska den danske konstnären välkommen till oss och presentera honom här i bild jämte en lefnadsteckning efter en dansk tidning.

Vilhelm Herold är född d. 19 mars 1865 i staden Hasle på Bornholm, där fadern, som var utrustad med särdeles vacker röst, idkade bageri. Då familjen var stormåste barnen göra nytta för att kunna förtjäna något, och Vilhelm kom så vid 14 års ålder på bageriet. Men borgmästaren i staden, som fann honom vara en hurtig och flink gosse, fattade intresse för honom och tog honom på sitt kontor samt gaf honom äfven undervisning. I egenskap af den lilla stadens ende kontorist betraktades han som en riktig dandy och tyckte sig själf ganska viktig i sin sociala position.

Då den gamle Herold dog 1881, ville en af sönerna, som var lärare på landet göra Vilhelm till seminarist och tog honom därför hem till sig för att undervisa honom. Det

17-åriga Hasle-»lejonet» fick nu sköta om fyra vemodiga kor uppe i den trista kolaretrakten vid Helsing, och det behagade honom icke naturligtvis. Men därvid kunde ingenting göras, och i halfannat år bodde han hos brodern. Här var det, som den konstnärliga hågen begynte väckas hos honom; det han trängtade efter var något som rörde musik och teater, men något vidare hade han ej klart för sig.

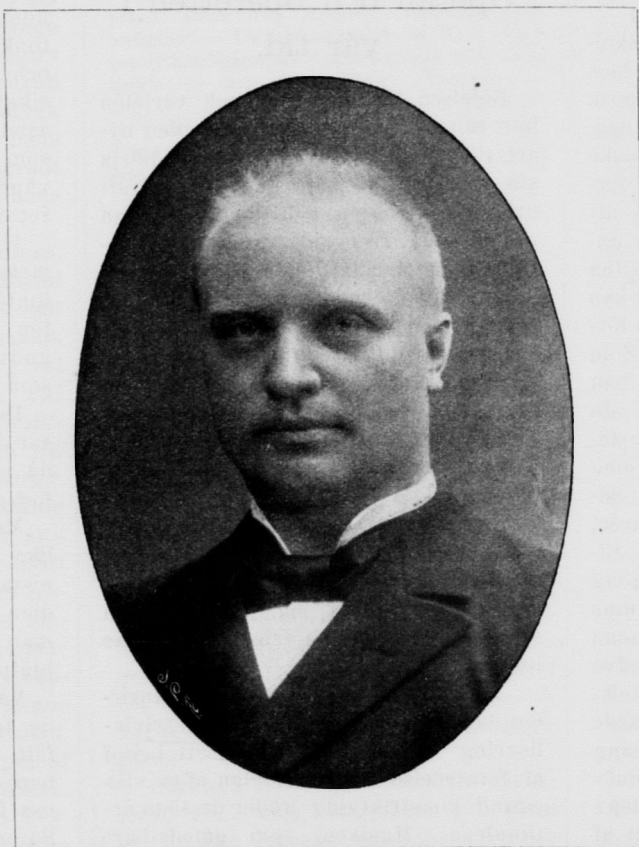
Så begaf han sig till Jellinge seminarium, där han skulle fortsätta sin utbildning i tre år med understöd af en bror i Amerika. Men han kunde

icke motstå begäret att på resan, då han passerade Köpenhamn, gå upp till då varande chefen för kungl. teatern, kammarherre Fallesen, och fråga om han kunde använda honom. Det var ju mycket naivt, och visiten hade ej annat resultat, än att kammarherren förklarade ungersvennen med det mycket landtliga utseendet, att han ännu icke kunde användas i teaterns kör. Och med detta besked fick han bege sig till Jellinge.

Här blef han en nitisk medlem i sångföreningen och bildade själf en kvartett, som uppträdde i traktens skolor och värdshus. Sålunda kom han en gång att i Vejle sjunga inför Edvard och Nina Grieg, hvilka i de mest smickrande ordalag komplimenterade honom för hans vackra röst.

År 1886 tog han skol-lärarexamen i Aarhus, vid hvilket tillfälle dåvarande sånginspektör Sanne och domkyrkoorganisten Robert Allen blefvo så intagna i hans sång, att de strax erbjödo sig att taga hand om hans utbildning till sångare. Sålunda reste han till Köpenhamn, där Rob. Allens, nyss ifrån Paris hemkomne, broder George var så älskvärd att sjunga med honom, under det Sanne talade vid kapellmästare Svendsen om den unge lofvande tenoren. Från den stunden fick Herolds konstnärsdrömmar klarare form, men det var ännu långt till målet.

Han hade emellertid blifvit vikarie vid kommunalskolorna, men in-

Vilhelm Herold.

komsterna voro så små, att han med nöd kunde lifnära sig. Det ville sanneligen energi och ett godt humör till att under sådana förhållanden stanna i Köpenhamn och odla sången; också var det hardt när att han följt sina anhörigas råd och flyttat till landet som hjälplärare. Innan han uppgaf sina konstnärsdrömmar ville han dock ännu en gång försöka sin lycka, och för att få klart besked på hvad han dugde till, gick han upp till gamle Gade. Efter hand lyckades han vinna mästarens intresse, och utgången af detta besök häfde alla tvifvel om att han borde stanna i Köpenhamn och fortsätta sina sångstudier.

Kgl. skådespelaren P. Jerndorff, som är en mycket musikalisk man, tillbjöd honom sin kunniga vägledning, då Allen rest till Amerika, och undervisade honom i tre år, under hvilka han på allt sätt var en god vän för den unge sångaren. Men den som har största hedern af att ha utbildat Herold är prof. Leopold Rosenfeld, den bekante komponisten, som äfven undervisade i sång. Sedan denne under ett år arbetat med honom på den af Allen och Jerndorff lagda grunden, lät han honom profva på kungl. teatern. Profvet utföll så lyckligt, att Herold — som under tiden hunnit erhålla en fast lärareplats vid en af Köpenhamns kommunalskolor och det von Westenska institutet — kom att debutera som *Faust* d. 10 febr. 1893. Hans friska stämma väckte alla musikvänners förtjusning; med ens hade den oansenlige, nästan nödlidande skolläraren blifvit en populär man, en firad konstnär, alla damers afgud — och männens med, för resten. Skoltjänsten hade han dock kvar till dess han erhöill fast engagement vid teatern.

Det var då ej underligt, att han påföljande sommaren blef den danske sångare, som af de skandinaviska föreningarna i Chikago engagerades att medverka vid några af de stora under världsutställningen därstädes gifna konserterna. I två månader var han borta och tjänade ett efter danska förhållanden svindlande högt honorar. Som ett kuriosum kan omnämnas, att han på andra sidan Atlanten genom sin sång smälte hjärtat på en svåra dägelig prinsessa från — Honolulu; men till all lycka bortförde Hs. kungl. dägellikhet icke den danske sångaren, som hon gärna ville ha till man. Efter hemkomsten från dollarlandet sjöng Herold flere partier på Köpenhamns kungl. teater, efter att i sept. samma år ha haft sin 2:a roll såsom grefve *Tristan de Vaudemont* i Tschaiowskys »Jolantha», hvarvid han visade öfverraskande framsteg såväl i sång som spel. Han sjöng sedan i »Oluf» af Grandjean och i »Liden Kirsten» på festföreställningen vid firandet af prof. J. P. E. Hartmanns 90-årsfödelsedag 1895. Emellertid hade han

efter en lyckad provinsturné sommaren 1894 erhållit ett stipendium och rest till Tyskland och Paris, under färdan ifrigt studerande teater och musik. En under resan ådragen förkylning angrep röstén, så att ryktet spred sig om att sångrösten gått förlorad. På sommaren reste då Herold till Norge för att stärka sina krafter, fick sedan tjänstledighet från teatern och begaf sig därpå till Paris, idkande sångstudier där ett helt år hos mr. Devillier.

Efter hemkomsten stod han åter i sin fulla kraft och hans återuppträdande i »Faust» blef en stor succés. Därefter har han sjungit flere partier, såsom *Vifandaka* i Toffts opera med samma namn, *Belmonte* i Mozarts »Enleveringen» *Don José* i »Carmen», ansedd som en af hans bästa roller, *Cassio* i »Otello» *Manrico* i »Trubaduren», *Turiddo* i »Cavalleria», *Canio* i »Pajazzo», *Lohengrin*, *Torben Oxe* i »Dyveke» af Bartholdy etc. och nu senast i år *Celio* i Ennas nya opera »Lamia».

Af den fattige bagarsonen har sålunda blifvit en utmärkt och firad sångare, en tenor, hvars stämma i höjden har en ovanlig styrka och skönhet. Den forne skolläraren bor nu med sin älskvärda hustru, född Magda von Gersdorff, i sin egen eleganta och smakfullt inredda villa i Rosenvænget.

Operan och operetten i vår tid.

Böjelsen för operetten och varietén har tilltagit år från år under den nyare tiden. Ju mer konsertsalarne börja stå tomma, ju mera dragningskraft utöfvar operetten och varietén. Den uppslupna franska operett- och varietédivan slår lärdomen, den luttrade konstsmaken och konstmoralen på fingrarna. Den gamla vördnadsvärda fru Musica har blifvit en skygg och ängslig dam, åldrad i förtid. Ler hon någon gång, ser hon sig förskräckt om: »Min Gud, var inte det där trivialt? Någon konstdomare måtte väl aldrig ha sett det!»

Men naturen låter icke betvinga sig, och så se vi hur för det till glädje skapade barnet det ena templet efter det andra öppnar sig, där man kan skratta och muntra sig af hjärtans lust.

Böjelsen för operetten och varietén betyder dock ej en absolut trivialisering af smaken, endast ett behof af förströelse och är följden af en viss osund konstriktning under de sista årtiondena. Musiken, som omedelbart skall verka på sinnet, har småningom under inflytandet af efter originalitet

sträfvande komponister och blaserade åhörare, blifvit direkt reflexiv.

Melodien är bannlyst, liffulla rytmer tålas endast om de såsom nationalkarakteristik användas af ungrare, ryssar eller böhmare. Och hvad har man fått i ersättning? Sällsamma tonkombinationer, hvilka, i och för sig fullkomligt obegripliga, först genom bifogade textord kunna väcka eftertanke.

Men den, som nu icke vid åhörandet af musik vill bråka sin hjärna?

— »Ja, den skall hålla sig hemma», säger moralisten. Nej, han går på operetten för att ha roligt, och har han det ej, så kan han lugnt tala om det och behöfver ej utsätta sig för att få höra: »Det där begriper du inte!» utslungas af en stolt s. k. konstkännare. Förr, då icke operetten och varietén existerade, kunde operans scen med ädlare konstnjutning tillfredsställa den som i glad, muntrande musik ville söka förströelse. Det var då den komiska operan och speloperan mera odlades och framhölls på scenen.

Det låter emellertid ej förneka sig, att på senare tid äfven i den allvarliga musiken en sund reaktion inträdt, ett återvändande till enkelhet och naturlighet. Men denna rörelse går långsamt och famlande. På en konstperiod, som såg en konstens utvecklingsfas i det onaturligt uppskrufvade, måste följa en period, som erbjuder en harmlös njutning. Den musikaliska produktionen må rätta sig efter tidens tecken. Den musikälskande publiken vill ej i längden låta för sig uppduka kontrapunktiska kuriosas och klyftiga tonkombinationer i stället för melodier och sådant, som anslår en sund musikkänsla. Om operan och konsertsalen fortfara att förvägra dem sådant, som den begär och kan fordra, så vänder den sig förklarligt nog till operetten eller varietén.

Hvad har man då egentligen emot melodien? Hvad har denna behagliga tonfé gjort er, moderna orkestertitaner, för ondt, efter ni stöta detta sånggudinnornas älskliga barn ifrån er, såsom något orent och besmittadt?

Den närvarande konstriktningen visar hän på Richard Wagner. Vet man då icke, att denne mästare sagt: *melodien är musikens viktigaste lifsytring.*

Men min tro är, att melodien är lika snäf mot våra moderna komponister, som dessa emot henne. Melodien låter sig ej träffas, och då gör man en dygd af nödvändigheten och hjälper sig utan henne.

Våra fäder satte sig till dukadt bord; de togo skörd från ett moget sädesfält. Oss ha de endast lämnat stubben kvar, och mödosamt få vi böja oss för att söka få fatt i en blåklint. Så mycket större heder för den, som finner blomman! Men att vilja presentera oss en bukett af strå och halm,

visserligen omsorgsfullt bunden och sällsamt formad, men dock bara strå och halm — i längden duger det icke! Operetten lyckas bättre. Vi känna till dess blomster från andra buketter. Men en och annan doftar likväl. Och de andra? — Nå ja, de äro dock blommor, om också — styfmorsblommor.

Ge akt på nutidens operakompositioner. De äro nästan alla tillskurna efter Wagner-mönster. Men när de hunnit så långt, att de se dagen vid rampskenet, så dö de flesta vid födseln. På den komiska operans område är produktionen ytterst klen. Man kan ej ständigt lefva på det gamla till omväxling med de stora musikdramerna, som anstränga våra nerver till midnatt. Ett märkligt tidens tecken är också att sjelfva de stora hofscenerna i Wagners fädernesland börja att med lyriska scenens förnämsta krafter odla — operetten. O tempora, o mores!

H. K.

Marie Wieck's besök hos Verdi 1883.

Från tyskan af G. W.

Med anledning af en konsert i Genua, som Dresdenerpianisten Frl. Marie Wieck, Hohenzoll. Kammervirtuosin, gaf därstädes, hade hon företrädde hos Verdi. — Uti ett praktfullt palats, Palazzo Doria, där Verdi då hade ett utomordentligt komfortabelt och elegant hem, mottog Verdi den tyska konstnärinnan särdeles vänligt. Längre samtalade de sittande på den stora charmanta marmorverandan, hvarifrån man hade utsikt åt det blå hafvet. Verdis omgifning utgjordes af hans hustru i andra giftet, ett adopterat barn, som blef presenteradt som hans systerdotter, jämte en läkare.

Möblerna voro de flesta orientaliska, ovanligt dyrbara och lysande. Bland taflorna frapperade särskildt en helt beslöjad egyptisk flicka. Ett glasskåp, liknande det man såg i Altenburg vid Weimar på 50-talet hos Liszt, var öfverfylldt med förgyllda och försilfrade lagerkransar, taktpinnar och föröfrigt en massa dyrbara presenter. Oaktadt Verdi högst ogärna emottog visiter var han högst älskvärd mot fröken Wieck, i sitt umgängessätt enkel och naturlig. Samtalet, som fördes på italienska, koncentrerades omkring Hiller i Cöln. Nära två timmar stannade fröken Wieck med sin sällskapsdam hos Verdi, som visade henne hela sin underbart inredda bostad. Uti hans arbetsrum stod en flygel af Erard och Verdi bad så fröken Wieck, som bekant Robert Schumanns svägerska, att på densamma utföra någon tysk musik. »Abends» och Romanze i

D-moll af Schumann samt en Gigue af Hässler slog mest an på Verdi af det fröken Wieck spelade, och tillägnade han fröken Wieck ett albumblad med följande tillägnan: »Till fräul. Marie Wieck, såsom bevis på varm beundran G. Verdi Genua 9. sept. 1883».

På flygeln stod fugor af Bach, som Verdi sjelf spelte — ett exempel på hans smak, och som visserligen lände den store italienske mästaren till stor heder.

Musikpressen.

På Carisch & Jänichens förlag, Milano o. Leipzig, har utkommit för piano 2 händer:

BOSSI, M. ENRICO: *Jugendalbum* op. 122. — N:o 1 Caresse, 2. Souvenir, 3. Scherzando, 4. Nocturne, 5. Babillage, 6. Gondoliera, 7. Valse charmante, 8. Berceuse; à 1 Mk.

MARTUCCI, GIUSEPPE: *Tre piccoli Pezzi* op. 78. — N:o 1 Serenata, Mk 1; 2. Minuetto, Mk 1; 3. Capriccio, Mk 1,25;

för violin, violoncell och piano:

LUCIETTO, GIUSEPPE: *Deux petites Trios* N:o 1. Contemplation, 2. Scène villageoise, à Mk 1,60.

På Abr. Hirschs förlag har utkommit: Fyrstämmiga sånger för mansröster:

Studentsången, utgifven af Ivar Hedenblad. Fjärde delen, 1:a häftet, Pr. 1 kr.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande har utsändt:

Sånger för mansröster XIV. — 1900 års kvartetthäfte.

Expeditionen af »Ljus» har utsändt:

Svensk Sång. N:o 13, innehållande: för piano: Dans från Madeira. Italienska folkmelodier — Ur »Rhenguldet» af Rich. Wagner (Rhendöttrarna) Transskription af L. Gobaerts; — sång: Gösta Geijer: Vaggvisa; — N:o 14. För piano: Ax. Ahlström: Bagatell; Ur »Rhenguldet» (forts.); Franz Berwald: Tema med variationer; Sång: G. Geijer: Vaggvisa (forts.); L. Norman: Värkval; — N:o 15 För piano: F. von Blon: Under Segerbaneret, Marsch; Sång: Folkvisa och folkdans (forts.).

Af musikalierna på Carisch & Jänichens förlag innehåller »Jugend-Album», såsom namnet antyder, lätta stycken, dock ej för nybörjare utan för något mera utbildade elever. Alla sex styckena kunna rekommenderas såsom innehållande vacker musik af rätt originell beskaffenhet. Martuccis »Pezzi» äro också af mindre vanlig uppfinning och medelsvåra. De små triorna af Lucietto äro salongsmusik i nyare stil, ej synnerligen svåra att utföra, helst som N:o 1, Contemplation, är ett Lento och N:o 2, Villageoise, Andante. Hvar och en af dem utgör en enda sats. Båda skola säkerligen väcka intresse hos exekutörerna.

Det nya häftet af »Studentsången» (N:o 201—210) innehåller två förut ej utgifna sånger nämligen Svensk folkvisa, »Det var en söndagsafton»,

af V. Svedbom och »Här är landet» af H. Alfvén (»Hör hvad budskap vinden bringar»). Den af Svedbom arrangerade folkvisan samt de äfven i häftet intagna Finsk folkvisa, »Ej efter gods och guld jag trår» och Norsk folkvisa, »Ola Gromstulen», vunno vid sista O. D.-konserten stort bifall. Dessa folkvisor jämte Marseljäsen, i nya sättningen, med baryton-solo, för sista pariserkören, och Zöllners dryckesvisa »Das atlant'sche Meer» samt Kreutzers präktiga, gamla bekanta »Märznacht» (»Horch, wie brauset der Sturm») utgöra styckets bästa nummer. De öfriga äro Trollsön af B. Liljefors, Ole Bull: I ensamme stunde samt R. Nordraaks »Olav Tryggvason», hvilken ej går upp mot Reissigers.

1900 års kvartetthäfte, utsändt af »Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande», (N:o XIV) innehåller 3 sånger belönade med tredje priset: Sara Wennerbergs »Oförstädd» och Ivar Widéens »Jorum» och »Dalmarsch», de båda senare, i enkel folkton, tillägnade kvartettsångssällskapet i Helsingborg. För årstrycket äro dessutom förvärfvade: en större sång, »Sigurd Jorsalafar», af Ivar Widéen, »Friheten», af Hugo Alfvén, Emil Sjögren: »Sakta, sakta stilla sjungen» (vid kartografen C. E. Dahlmans bår), Gustaf Norén: Gammal melodi från äldsta kristna tiden, Anton Kull: »På vakt» och O. F. Hagman: »Sylvia», de båda sistnämnda sångerna i den gamla goda studentsångens anda.

Litteratur.

På Wettergren & Kerbers förlag, Göteborg, har utkommit:

KJELLÉN, RUDOLF: *Sångarfärden till Paris 1900*, skildrad på sångkörens uppdrag. Kr. 3,50.

Från Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utsändts:

Zeitschrift der internationalen Musikgesellschaft Jahrg. II. Heft. 7. April 1901.

Den nya, så att säga »officiella» boken om »Sångarfärden till Paris 1900» är utförligare och innehållsrikare än den i julis utkomna och då i Sv. M. T. anmälda, af Nyblom. Den här föreliggande har till författare docenten R. Kjellén, vestgöte, som deltagit i 4 föregående sångarfärder. Boken, bärande den hvita studentmössan på titelbladet, har tillägnan »Till mina sångkamrater» och har ett förord, stäldt till »bröder som deltagit i färderna» och som gifvit förf. i uppdrag att skildra densamma. Innehållet är deladt i 5 böcker och efterskrift. Första boken: I Hemlandet. I Förberedelser, II Sångartåget; Andra boken: Utresan genom Tyskland (Berlin, Hannover, Köln); Tredje boken: I Paris; Fjärde

boken: Genom Belgien och Holland (Gent, Amsterdam, Scheveningen); Femte boken: Hemresan (Hamburg, Köpenhamn, Malmö) Illustrationerna äro å hel sida porträtt af Ivar Hedenblad och C. F. Lundqvist samt på en sida 4 mindre af Max Strandberg, Sigurd Bolin, J. Janzon-Spada och Nathan Söderblom. Vidare å hel sida: konsertaffischen i Paris, Pariserkören i Upsala 5 juni samt i Malmö d. 8 juli, vid färdens början och vid dess slut. Dessutom finnes i boken 17 vignetter eller mindre utsikter från under färden besökta platser. Första boken upptager bl. a. förteckning öfver bestyrelsen och deltagarne, äfven angifvande årtalen för dessas deltagande i föregående sängarfärder 1867—98. Från förstnämnda år står dock C. F. Lundqvist ensam; från 1876 endast han och Hedenblad, från 1878 jämte dessa Max Strandberg, Edv. Düring och C. A. Ringenson. Antalet af deltagarne i förra årets färd var 92 (1867: 99; 1878: 96), däraf 1:a tenorer: 19, 2:a tenorer: 21, 1:a basar 23, 2:a basar 27. Om man ser på deltagarnes samhällsställning, så finna vi antalet studenter (incl. kandidater) i kören vara 1867: 66, 1878: 51, 1900: 40, det senare låga talet beroende på stigande medelålder för deltagarne (1867: 26 — 1900: 31). Af körmedlemmarne 1900 voro vidare 22 lärare, 3 läkare, 8 jurister, 3 ingenjörer (landtmätare), 6 tjänstemän, 4 yrkessångare (musikdirektör), 1 köpman, 2 tidningsmän, 2 präster och 1 tandläkare.

Programmen vid Pariserkonserterna upptogo följande sånger; af G Wennerberg: »Hör oss Svea», »O Gud som styrer», »Säg oss ditt namn»; Söderman: »Den öfvergifna», »Sjung, sjung», »Ett bondbrolopp»; O. Lindblad: Stridsbön, Ångbåtssång; Folkvisor: Neckens polska, »Du gamla du friska»; H. Kjerulf: »Kan de ttröste» (de sistn. med solo af Lundqvist), »Ingrids sång», »Brudfärden i Hardanger»; Reissiger: Olav Trygvason, Pacius: Suomis sång; Lange-Müller: Serenad; Kapfelmann: Vårsång; Du Puy: Harmonie; Mendelssohn: Sommeren; Chanson à boire (gammal-fransk). Extra sjöngs Marseljåsen i nya sättningen med baritonsolo, samt Kjerulfs »Quand tu dors» (i båda Lundqvist solo). I Tyskland sjöngos samma sånger, till största delen, samt »Wacht am Rhein», prins Gustafs Vårsång och Mendelssohns »Das Lied vom braven Mann» (solist: Herman Brag) och i Köpenhamn tillkom »Ved Löfspring» af Niels Lassen och svensk folkvisa: »Naar morgenroden luer». Josephsons »Vårt land» sjöngs dessutom som nationallhymn vid flere tillfällen.

Ett bihang till boken innehåller brev-växling mellan Lund och Upsala rörande samverkan mellan universitetens

sångare; repertoar för Pariserfärderna 1867, 1878 och 1900 samt räken-skaperna, hvilka utvisa en inkomstsumma af 50,930 kronor och utgifter 46,630, hvadan alltså en behållning uppkommit af 4,300 kronor. Härigenom kunde deltagarne återfå sina vid första repetitionsdagen inlämnade 150 kronor pr man, och en »första garantifond», af 10,000 kronor, utlofvade af mecenater, behöfde sålunda ej anlitas. Dessa mecenater voro i Upsala: grosshandl. Carl Åberg, i Stockholm: grossh. H. Åberg, F. G. Althainz, grevarne Carl Bonde och Cl. von Rosen, bankir C. A. Weber och hr Magnus Davidson samt bruksägaren O. Lundqvist i Bona, Östergötland. Ett par bilagor i slutet af boken innehåller pastor Nathan Söderbloms tal vid skandin. sällskapets bankett i Paris 29 juni samt »Efterskörd från den franska kritiken».

»Zeitschrift d. internat. Musikgesellschaft» innehåller i ofvannämnda 7:de häfte: Felix Rosenthal (Wien): Die Musik als Eindruck; J. W. Sidebottom (Bowden, Chesire): Registration of Music-Teachers in England, Auf-führungen älterer Musikwerke etc.

Dödsfall

inom musik- och operavärlden 1900.

Beckstein, Carl, kommerseråd, berömd pianofabrikant, f. 1 juni 1826 i Gotha, † i Berlin 6 mars.

Betz, Franz, kgl. kammarsångare, berömd barytonist, f. 19 mars 1835 i Mainz, † 11 aug. i Berlin, tillhör dess opera sedan 1859.

Erkel, Alexander, generalmusikdirektör vid operan i Buda-Pest, kompositör af operor m. m., f. därstädes 2 jan. 1846, † 14 okt. i Bekes.

Feurich, Julius, grundare af en berömd pianofabrik, † 16 juli i Leipzig, 80 år.

Fibich, Zdenko, framstående böhmisk kompositör, f. d. 21 dec. 1850 i Seborig (Böhmen), † d. 15 okt. i Prag.

Gmür-Harloff, Amelie, bekant konsertsångerska, af norsk börd, † 28 juni i Weimar.

Graben-Hoffman, Gustaf, kompositör, sångpedagog, professor, f. 7 mars 1820 n. Posen, † 21 maj i Potsdam.

Grove, George, förtjänstfull engelsk musikforskare, mest bekant genom sitt utmärkta verk »Dictionary of music», † i London sommaren 1900, 80 år.

Grützmacher, Leopold D., god violoncellist, prof. och konsertmästare (broder till den berömde violoncellisten Friedr. G.), f. 4 sept. 1835 i Dessau, † 26 febr. i Weimar.

Gumprecht, Otto, bekant musikkritiker, f. 4 april 1823 i Erfurt, † 6 febr. i Meran.

Hartmann, Johan, Peter, Emilius, en af Danmarks förnämsta komponister, f. 14 maj 1805 i Köpenhamn, † därstädes 10 mars.

Herzogenberg, Heinrich, von, kompositör, f. 10 juni 1843 i Gratz, † 11 okt. i Wiesbaden.

Jauner, Frans von, direktör för Carl-teatern i Wien, † 26 febr., 68 år.

Juringius, Beata Maria, bekant svensk konsertsångerska, f. 1818 i Dagsbergs socken (Östergötland), † d. 25 dec. i Stockholm.

Krebs-Brenning, Mary, berömd pianist, f. 5 dec. 1858 i Dresden, † därstädes 27 juni.

Levi, Hermann, generalmusikdirektör, berömd dirigent, f. 7 nov. 1839 i Giessen, † 13 maj i München.

Levy, S., musikdirektör, länge verksam i Sverige, f. 1834 i Kiel, † i Stockholm 2 oktober.

Margadant, Willem, violinist, konsertmästare, f. 1848 i Rotterdam, † 2 april i Göteborg, anställd vid Stora teaterns orkester.

Molander, Harald, framstående författare, äfven till opera- och operett-texter, teaterintendent i Stockholm (och i Helsingfors), f. 17 mars 1858 i Stockholm, † härstädes 22 nov.

Novacek, Ottokar, violinist och kompositör, f. 13 maj 1866 i Temesvar, † 6 febr. i New-York, konsertmästare vid operaorkestern därstädes.

Senff, Bartholf, musikförläggare, grundare af och redaktör för den bekanta musiktidningen »Signale für die Musikalische Welt» i Leipzig, f. 2 sept. 1815 i Friedrichshall, † 24 juni i Badenweiler.

Senkrah-Hoffman, Arma, Loretta, utmärkt violinist (hette egentligen Harknes), f. 6 juni 1864 i New-York, † i Weimar d. 5 september.

Strandberg, Agnar, sångare, amanuens, f. i Stockholm, † i Castellamare, 31 år; har ofta uppträdd på konserter i hufvudstaden.

Sullivan, Arthur, sir, en af Englands mest berömda komponister (»Mikadon», etc.), f. i London 13 maj 1842, † därstädes den 22 november.

Vogl, Heinrich, berömd tysk tenor och operasångare, f. 15 jan. 1845 i München, † därstädes 21 april.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. April 17. V. NEUVILLE: *Tifania*. Dramatisk episod i 2 afdelningar af Louis Payen. Fri öfvers. fr. franskan (Tifania, Sångerskan, Spåkvinnan: fru ar Lindberg, Afzelius, frk Edström; Edmund, Wilfrid, Zigenaren: hrr Wallgren, Malm, Elmblad); C. M. v. WEBER: *Abu Hassan*. Sångspel i 1 akt af F. K. Heimer. Öfvers. af A. L. (Fatima, Zobeide, Zemrud: fru Hellström, frkn Gaston, Hallgren; Kalifen, Abu Hassan, Omar, Mesur; hrr Grafström, Nyblom, Elmblad, Hen-

rikson). — 18 VERDI: *Trubaduren* (Azucena: fru Afzelius; Manrico: hr Nyblom) — 20 Bizet: *Carmen* — 21 VERDI: *Rigoletto* (Gilda: frk Carlström, fortf. deb.) — 22 BOITO: *Me-fistofeles* — 24 v. FLOTOW: *Martha* — 25 R. WAGNER: *Den flygande Holländaren* — 26 GOUNOD: *Faust* (Margareta: frk. Lyckseth, deb.) — 27 ADAM: *Konung för en dag* — 28 R. WAGNER: *Valkyrian* (Brünnhilde, Sieglinde, Fricka: fru Strömberg, Östberg, Jungstedt; Wotan, Siegmund, Hunding: hrr Forsell, Bratbost, Elmlad; Valkyrior: Siegrune, Rossweisse: fru Hellström, Lindström; Gerhilde, Ortlinde, Waltraute, Schwertleite, Helmvide, Grimgerde: frkn Karlsöhn, Lіндеgrén, Fernqvist, Edström, Hulting, Hallgren) — 29 NEUVILLE: *Tifania*; GLUCK: *Orfeus* (Orfeus, Eurydike, Eros: fru Jungstedt, frkn. Hulting, Fernqvist).

Vasateatern April 16—30 L. GANNES: *Gycklarebandet* — 28 STRAUSS: *Läderlappen* (matiné).

Svenska teatern. April 21 C. M. v. WEBER: *Preciosa*.

Vetenskapsakademien. April 19 AULIN-KVARTETTENS 5:e (sista) kammarmusiksoaré. 1 Beethoven: Stråkkvartett, G-dur, op. 18 n:o 2; 2. Vincent d'Indy: Pianokvartett, A-moll, op. 7; 3. Fr. Schubert: Stråkkvintett, C-dur, op. 163 (violoncell 2:do: hr N. Zedeler) — 25 Konsert af hr VILH. PETERSON-BERGER. (Egna komp.). Biträdande: fru D. Möller, hrr C. Lejdström, G. Sjöberg.

Musikal. akademien. April 22 konsert af IGNACE PADEREWSKI. — 23 MUSIKFÖRENINGENS 3:e abonnemangskonsert. Biträdande: fru A. Hellström, hrr Sv. Nyblom, C. F. Lundqvist, k. hofkapellet. Dirigent prof. Franz Neruda 1. Cherubini: Uvertyr till »Anakreon»; 2. Mozart: Recitativ och aria för sopran med obligat violin; 3. Wilh. Berger: Gesang der Geister über den Wassern, för kör och ork.; 4. Jules Massenot: Det förlovade landet, oratorium i 3 afdelningar, för soli, kör och ork. — 28 Konsertmatiné af Rich. Andersson. Biträdande: Svenska Musikföreningens orkester under hr Aulins ledning. 1 Beethoven: Pianokonsert Ess-dur; 2 Chopin: Pianokonsert F-moll; 3 Chr. Sinding: Pianokonsert Dess-dur (De utförande matinégifvarens elever).

Johannes' kyrka. April 21 Matiné af fru D. Möller, för välg. ändamål. Biträdande: fru M. Jungstedt, hrr Em. Sjögren, T. Aulin, G. Sjöberg, O. Olsson m. fl.

Kgl. teaterns nyhet för säsongen har nu gått öfver scenen för första gången den 17 april och intresserade genom sin kontrastverkan, i det programmet först upptog en non plus ultra modern tondram och sedan ett gammaldags lustspel från början af förra seklet. Den franska operans komponist, Valentin Neuville, lär vara född 1863 i franska Flandern och är för närvarande organist i Lyon. Operan. »Tifanie» har uppförts i Antwerpen, men ej veterligen på någon annan scen och är alltså obekant för den stora musikvärlden. Det är därför svårförklarligt, huru tid och krafter kunnat tagas i anspråk för operans uppförande å vår kgl. teater, helst som den med visshet kunnat beräknas omöjlig för vår publik, så mycket mer som ingen af dess mest favoriserade artister fått till uppgift att hålla den uppe. Handlingen som tilldrager sig i grefve Edmunds praktfulla slottssal i slutet af 1300-talet, sönderfaller i 2 afdelningar, på scenen icke skilda genom ridåns nedgång utan endast genom nedfällning och uppdragning af ett genom-

skinligt förhänge. Innehållet är följande:

Första afdelningen. Tifania, den äldre borggrefve Edmunds unga maka, sitter i slottssalen, försänkt i vemodstunga tankar. Hon gråter bittert öfver sitt lifs öde att vara bunden vid en gammal man, som hon icke älskar. Sedan Edmund förgäfvets försäkrat henne, att hans kärlek till henne fortfarande är lika varm, aflägsnar han sig. Pagen Wilfrid inträder. Han förtäres af en häftig böjelse för Tifania, en böjelse, hvilken hon besvarar, men som hon för sin makes skull måste hålla hemlig. Efter en växelsång, som målar deras passion för hvarandra, förkunna hornstötter, att främlingar nalkas borgen. De främmande befinnas vara ett par zigenerskor och en zigenare. Grefve Edmund inträder och befaller att de skola införas för att muntra upp hans sorgsna maka. En af de båda zigenerskorna visar sin spådomskonst under det hennes följeslagerska sjunger en dyster sång, genom hvilken hos Tifania tanken på hennes makes undanrödjande uppstår.

Tifania visar emellertid zigenarne med fasa ifrån sig, och på sin makes bevekande bön att för honom yppa den hemliga sorg, af hvilken hon lider, svarar hon blott med en önskan att bli lämnad allena.

Andra afdelningen. Wilfrid tigger Tifania om kärlek. Hon svarar, att så länge hennes make lever, kan hon ej tillhöra någon annan än denne. Wilfrid skyndar då ut och sticker ned Edmund med en dolk. Därefter kommer han tillbaka och de båda älskande falla i hvarandras armar. Det dolkstyng Edmund fått har emellertid ej varit genast dödande, och medan de älskande hålla hvarandra omfamnade, kommer Edmund in, blödande och släpande sig fram på sina knän. Då han blir dem varse, ger han till ett anskri af smärta. Sedan förlåter han dem deras brottsliga passion och dör.

Tifania hycklar smärta inför tjänarne, då de komma för att bära ut grefvens lik. Sedan de afgått smyger sig Tifania intill Wilfrid med kärleksglödande ord.

Dennes samvete har emellertid vaknat; han ryser för sitt brott och för den hycklande Tifania, som han stöter ifrån sig. Utanför hörs zigenerskans sång. Wilfrid uthärdar ej längre att leva; han genomborrar sig med dolken, och dör efter att ha fått en sista kyss af Tifania. Gråtande knäböjer Tifania vid sin älskades lik.

Musiken till denna dram har vunnit erkännande såsom stämningsfull och tonsättaren visar sig som rutinerad musiker i sin orkesterbehandling, men stämningen i pjesen är ohygglig och den kromatiskt-dissonerande orkestern arbetar med en tröttande enformighet. Undantag gifvas, men de äro få. Så förekommer en melodisk sats med kär-

leksmotivet i själfva förspelet till operan, och af dess sångpartier verkar en växelsång mellan Wilfrid och Tifania jämte det ofvannämnda motivet såsom ljuspunkter i den dystra taflan. Till den mera njutbara musiken kan ock räknas zigenerskans uttrycksfulla ballad och tjänarnes kör. Rollnehafvarne fylla väl sina uppgifter. Fru Lindberg är en fager slottsfru och återger det svåra sångpartiet rätt tillfredsställande; hrr Malm och Vallgren i grefvens och pagens roller äro såväl vokalt som dramatiskt berömvärda och likaså gör fru Afzelius' röst god effekt i zigenerskans ballad. Hr Elmlads parti är mera dramatiskt och utföres med god karaktäristik. Kören lyckades bra nog med sin svåra uppgift och operan dirigerades med säker hand af hr Henneberg, om ock styrkan i orkestern stundom behöft något modereras.

Efter den trista »Tifania» bjöd Webers muntra »Abu Hassan» med dess melodiska, lifliga musik en verklig rekreation. Abu Hassan är en favorit hos Kalifen och skulle med sin glada älskade Fatima ha det godt i sitt präktiga hem, om icke hans björnar voro så talrika och påträngande. Emellertid förmå de procentaren Omar som är förälskad i Fatima att lösa in skuldförbindelserna och hitta sedan på att Abu Hassan skall ge ut Fatima för död, och tvärtom, hos Kalifen och hans gemål Zobeide för att få dubbel begravningshjälp till riktande af den tomma kassan. Kalifen och hans gemål, hvilka slagit vad om hvem stor paret som dött först, komma med stor suite till det förmenta sorgehuset, där Hassan och hans kära hälft skyndat att på hvar sin soffa lägga sig som lik, höljda af skynken, och då Kalifen säger sig gärna ha velat ge en stor summa pengar om hans döda vänner vore vid lif, så vakna de i hast upp från de döda och få förlåtelse för sitt puts. Omar, som förut blifvit instängd, röjer sig och blir framdragen samt får lämna Hassans skuldsedlar tillbaka och tillika lida straff för sitt procenteri. Om ock stilen i detta sångspel är gammal och naiv, så är dock musiken i många delar behaglig, påminnande om Mozart men redan röjande, särdeles i den klangfulla orkesterbehandlingen, »Friskyttan» eller kanske än mer »Oberons» mästare. Utförandet var på alla händer godt; först och främst må nämnas fru Hellström, som med sin klara röst och sångkonst i Fatimas koloraturparti och med sitt lifliga, behagliga spel gjorde sig väl förtjänt af det rika bifall som egnades henne. »Abu Hassan», öfversatt af A. L. (dr Adolf Lindgren), gafs här först år 1880 å Nya teatern. Fröken Lyckseth har haft sin 2:a debut som Margareta i »Faust» med god vokal framställning särdeles hvad höjdtöner och koloratur beträffar; af-

ven spelet var anslående. I det hela var debuten lyckad om ock ej ovanlig. Rollesättningen var för öfrigt god med fru Hellström som Siebel, hrr Ödmann och Wallgren i de manliga hufvudpartierna. Om den återupptagna »Valkyrian» med delvis ny rollesättning få vi sedermera yttra oss. »Tifania» jämte »Orfevs» gafs d. 29 april med anledning af danska kronprinsparets härvaro såsom galaföreställning.

Konserterna i senare hälften af april hafva varit alltför talrika att kunna omständligare relateras. Musikföreningens, gifven för fyld salong, hade blandadt program, börjande med gammalklassisk musik: Cherubinis vackra »Anakreon-uvertyr» och en konsertaria af Mozart, hvori fru Hellström exellerade med sin klara stämma och konstnärligt föredrag, hr Zetterqvist med sitt obligata violinspel. Det därpå följande körverket af Berger, en yngre lefvande tysk tonsättare, är en talangfull komposition, något tung kanske men delvis rätt vacker. Slutnumret, Massenets oratorium med text efter Verdis vulgata, har tre afdelningar: Moab: förbundet (uppmaning att öfvergå Jordan, 5 Moseb.), Jeriko: segern, och Kanaan (dessa efter Josua bok). Oratoriet är ägnadt åt minnet af komponistens lärare, Ambroise Thomas, och gafs först för omkr. ett år sedan i Paris. Det har en storslagen anläggning med färgrik, kanske stundom väl bullrande instrumentation, som dock är af mycken effekt vid målningen af Jerikos murars fall. Med kören omväxlar en berättande »röst», i första afdelningen baryton i andra tenor, i tredje sopran. Utom inledningen förekommer ett par vackra instrumentalnummer: Den sjunde dagens marsch och Pastorale, som börjar tredje afdelningen. Solisterna, äfvensom vid konsertens slut sällskapet och dess dirigent, röntes varmt bifall af åhörarna.

Nu ha äfven vi här fått höra den världsberömda pianisten Paderewski. Han kom verkligen, spelade och segrade fullständigt under entusiastiska hyllningar. Paderewski vinner genast med sitt flärdlösa uppträdande, äfven under spelet, som är fullt af själ och konstnärligt uttryck, rikt på fängslande klangskönhet, tekniskt fulländadt och klart. Någon gång gör han sig saker till öfverdrift i anslagets styrka och hörbar pedaltrampning. Konsertens första nummer Prelude och Fuga, A-moll, af Bach-Liszt, intygade genast hans gedigna konstnärlighet, än mer den öfverlägsenheten spelade sista sonaten af Beethoven, hvarpå följde Schumanns vackra men nyckfulla Sonat op. 11, som han gaf en betagande tolkning. Med Chopin torde dock Paderewski fira sina största triumfer, så äfven nu, då han lät höra Nocturne G-dur, Mazurka op. 33 n:o 4, Ciss-moll-vals, Etudes op. 10 n:o 3,

7, Prelude n:o 17 och Polonaise op. 53. Därpå spelade han en vacker Nocturne, egen komposition, och sist på programmet Rhapsodie af Liszt, som efterföljdes af ännu en sådan, extra. De ändlösa applåderna besvarades med ytterligare extranummer, däribland ännu en Chopinvals. Konstnären spelade på en Steinway-flygel från Hoffmans pianomagasinet. Engagement i Köpenhamn förhindrade vidare konserterande här. — Aulinkvartettens sista säsongsoaré hade ett lockande program, som bordt samla flere åhörare. Börjande med en af Beethovens första kvartetter (utg. 1801) i Haydns stil, slöts det med Schuberts härliga stråkkvintett, hvori hr N. Zedeler skötte 2:a violoncellen mycket smakfullt. Mellannumret, pianokvartett af Vincent d'Indy (ansedd fransk komponist, f. 1851 i Paris), var en modern komposition, delvis intresserande, mest i mellansatsen, en stämningsrik ballad. Herr Stenhammar utförde å en god Malmjö-flygel med känd talang pianopartiet. Soarégifvarne fingo under aftonen mottaga en rik hyllning, hvilken ock gällde som ett tack för hela säsongen.

Hr Peterson-Bergers kompositions-konsert blef för honom en succés att döma af det rika bifallet, som han delade med de utförande. Han har ju också vunnit position som en af våra talangfullaste tonsättare för närvarande. Emellertid förleder honom hans lifliga fantasi till melodi- och harmonibildning som stundom låter mera sökt än naturlig, något som äfven framträdde i det nu gifna, särdeles i de större sångverken. Själf utförde han pianots parti under hela konserten. Af större nummer, sjöng hr G. Sjöberg »Skogsräet» (komp. 1898) med god röst, men något slutet och enformigt, hr C. Lejdström »Florez och Blanzeflor» (k. 1896) melodiskt vacker och anslående, samt fru D. Möller »Dionysos-dityramb» (1901) ny, likasom de af henne sjungna »Fyra dikter», till text af Fr. Nietzsche. Hr Lejdström sjöng dessutom »Osmans sång» (1893) och »Till bruden» (1896), som måste bisseras likasom »Ece Homo», sjungen af fru Möller. Den nyligen utgifna sonaten, komponerad redan 1887, spelades af hr Aulin och hr P.-B. med berättigad framgång, ty den är i sin helhet mycket underhållande. De första satserna påminna nästan om Beriot eller Vieuxtemps, scherzot om Grieg, men utan direkt imitation; en nordisk folkton gör sig flerstädes gällande i sonaten.

På Rich. Anderssons matiné utfördes först Beethovens Ess-dur-konsert af hr V. Wiklund, som då första gången uppträdde offentligt som pianosolist, åtminstone med ett större verk, och äfven visade sig vuxen dess utförande. Härpå följde Chopins F-moll-konsert, särdeles musikaliskt återgif-

ven af frök. Astrid Ydén, och sist Sindings Dess-dur-konsert, spelad af frök. Gerda Janzon. Konserten är mycket pompös och bullrande, hvarför pianopartiet stundom drunknade i orkestern. Denna utgjordes af Musikerföreningens medlemmar under hr Aulins direktion. Solisterna voro, alla tre, elever af hr Andersson. — Till sist må i korthet omnämnas prof. Nerudas sista privata soaré, en fin musiknjutning med honom, fru Svedbom samt hrr Zetterqvist och Bergström som medverkande. Programmet upptog stråktrio och pianotrio, båda G-dur, af Beethoven och en violoncellsonat af gamle Marcello, mästerglädigt spelad af hr Neruda, ackompanjerad af sin fru.

Årets Musikbilaga.

Musikalbum XIV.

Innehållet af denna hoppas vi skall befinnas vackert och värdefullt; bidragen därtill äro af välkända tonsättare. Gustaf Hägg, den framstående organisten i Klara kyrka härstädes, hör till våra talangfullaste yngre tonsättare, med frisk uppfinningsförmåga, som gör hans kompositioner särdeles underhållande i melodiskt som i harmoniskt och rytmiskt hänseende, hvarpå hans »Scherzo-impromptu» i bilagan ock lämnar bevis. — Theodor Kirchner tillhör Tysklands klassiska pianokomponister och kan som sådan ställas mellan Schumann och Brahms. Han lever ännu i Hamburg, en nestor bland de tyska tonsättarna, född 1823. Med hans i bilagan intagna »Pianostycke» ha vi velat fästa våra pianisters uppmärksamhet på den mycket produktive men hos oss föga kände komponisten. Hos oss är hans op. 7, »Albumblad», mest bekant, innehållande utmärkta små stycken, jämförliga med Schumanns »Kinder-scenen» eller Gades »Aquareller». Till hans ypperligaste pianoverk kan räknas samlingen »Still und bewegt» (op. 24), hvarur bilagens stycke är taget. Af andra sådana kunna nämnas »Studien und Stücke» op. 30, »Aus trüben Tagen», m. m. — Till omväxling har ett gammalklassiskt stycke intagits, nämligen en förtjusande »Menuett» af E. N. Méhul, komponisten till operan »Josef i Egypten» etc.; menuetten tillhör hans Sonat op. 1, n:o 3. — Sången af A. M. Myrberg är genom sin sättning (d-d.) lämplig för hvarje röst. Man återfinner i den tonsättarens enkla melodiska stil, som gjort honom så populär.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. Teatern. Gounods »Romeo och Julia» är under inöfning med fröken Carlström debuterande i Julias parti och med hr Malm som Romeo. — Danske tenoren, operasångaren Vilh. Herold är under sitt gästspel här i maj engagerad att sjunga i »Carmen», »Faust», »Trubaduren», »Pajazzo» och »På Sicilien».

Filharmoniska sällskapet 3:dje abonnemangskonsert äger rum d. 7 maj i Musikaliska akademiens stora sal. Vid detta tillfälle framföres för första gången Gunnar Wennerbergs nyligen fullbordade oratorium »Jesu dom». Till de många solopartierna har vunnits biträde af våra mest framstående förmågor.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande har nu till sina ledamöter börjat utdela 1900 års kvartetthäfte, det fjortonde i ordningen sedan sällskapets stiftande 1884. Detta häfte, hvars innehåll omnämnts under rubriken »Musikpressen», utgår i en upplaga af 2,000 ex. Samtidigt har sällskapet distribuerat den årligen utkommande matrikeln öfver ledamöterna i Stockholm och i olika landsortsstäder samt i Finland (58); denna innehåller äfven lyckade porträtt i autotypi af tonsättarne i årets kvartetthäfte. Sällskapet har under den förflutna verksamhetsperioden från trycket utgifvit inalles 142 kvartetter af 43 olika tonsättare. Efter aflidne prof. Ivar Hallström torde ny ledamot i prisnämnden komma att väljas vid sällskapets allmänna årsmöte, som äger rum söndagen den 19 maj kl. 8 e. m. å Haselbacken. Samma dag kl. 1,30 e. m. anordnar sällskapet en matiné i Musikaliska akademien, hvarvid uteslutande af sällskapet utgifna kvartetter komma att sjungas af tre olika körer.

En hyllning åt Gunnar Wennerberg. Med anledning däraf att det nu är 50 år sedan »Gluntarne» år 1851 första gången fullständigt förelågo i tryck, bringas en hyllning åt deras upphofsmän, Gunnar Wennerberg.

Uppsala studentkårs direktion har, på uppmaning af omkr. 225 forna studenter från skilda delar af landet, bestämt att hyllningen skall äga rum i Uppsala i samband med den öfliga vårkonserten och vårfesten, hvilken senare sålunda på visst sätt omformas till en Wennerbergsfest. Till studentsångföreningens anförare har direktionen därjämte gjort en hemställan att vid vårkonsertprogrammets uppgörande taga hänsyn till konsertens afsedda egenskap att vara ett led

i Wennerbergshyllningen. Till den därpå följande uppvakningen skulle forna studenter genom upprop inbjudas att ansluta sig.

Direktionen har äfven utfärdat inbjudning till teckning af bidrag till en Wennerbergsfond, som på ett varaktigt sätt skulle bevara minnet af den tillämnade hyllningen.

En ung svensk pianist, Harald Hedelin, uppträdde nyligen på en konsert i Paris och »visade sig vara en konstnär af stor förtjänst», säger »Le Figaro». Hr H. är elev af Busoni och Santiago Riera. Hr Hedelin, har under senare år såsom bosatt i Göteborg uppträdt på flere konserter därstädes.

Göteborg. Å Stora teatern har under sista veckorna i april af pjäser med musik uppförts »Kung Kristian II» och »Bröllopet på Ulfåsa». Konsert gafs d. 21 april af Svenska nationalkören, biträdd af Verdandikapellet. D. 27 gafs å Realläroverket konsert af Lybecker-symfoniorkestern under direktion af hr Michael Balling från Bayreuth och med hofkonsertmästare Herm. Grevesmühl som soloviolonist. Orkestern består af 23 violiner, 5 cellos, 5 kontrabasar, 10 träblåsar, 4 valdhorn, 2 piston, 2 trumpet, 3 basuner, 1 tuba, harpa och slaginstrument. Konsertens program upptog Beethovens 7:de symfoni och violinkonsert samt af R. Wagner: Förspel till »Mästersångarne», Chorfriidyll och Valkürenritt.

Från våra grannland.

Kristiania. April 15—28. Nationalteatern uppförde d. 28 april »Mignon»; repertoaren har för öfrigt varit dramatisk. På Centralteatern har Lindens operasällskap fortfarande spelat och med förut nämnde tenorsångaren Aranyi som gäst uppfört »Rigoletto», »Cavalleria», »Pajazzo», »Barberaren», »Romeo och Julia» och »Trubaduren», hvari hr Aranyi d. 26 april slutade sitt gästspel. Dessutom har uppförts »Figaros bröllop», »La traviata» och »Regementets dotter». I »Pajazzo» har frk Ott uppträdt som Nedda och Lola, hr Carlander som Tonio, hr Allum som Silvio. I »Cavalleria» har frk Frisch sjungit Santuzza, hr Carlander Alfio. Selanderska sällskapet har på Eldoradoteatern gifvit »Trollkarlen vid Nilen» och »Vermländingarne». D. 20 april gaf Studentersångföreningen med biträde af nationalteaterns orkester och under hr Gröndahls ledning en konsert, hvars program bl. a. upptog Pilgrimskören ur »Tannhäuser», Bruchs »Salamis» och Rheinbergers »Hymn an die Tonkunst».

Helsingfors. April 13—25. Beträffande pjäser med musik har å Alexandersteatern Wiener opera- och operettensemblen under direktion af hr Carl Kloss Edler von Klossenburg uppfört »De små lammerna», »Beckers historia», »Geishan» och »Allesandro Stradella». Finska teatern har gifvit »Antigone» och Folkteatern fortfarande »Stabs-trumpetaren». Den 20 april gaf Filharmoniska sällskapet J. S. Bachs »Höga messa» (H moll) med biträde af fru Maikki Järnefelt och Alexandra Ahnger, hrr Cornelius Bakkes (domkyrkosångare från Berlin), Abr. Ojanperä, Willy Burmester och symfoniorkestern. D. 25 gafs en sångkonsert af frk Ester Munsterhjelm med hr O. Merikanto som ackompaniator. »Arbetets vänner» sångkör har med en konsert firat sin 10-åriga tillvaro, och en andelig konsert har af K. F. U. M. gifvits för dess byggnadskassa, då ps. 95 och 42 af Mendelssohn utfördes.

Köpenhamn. April 15—28. Kgl. teaterns spellista har denna tid upptagit: »Carmen», »Lohengrin» (hr Herold), »Lamia», »Orfeus och Eurydike», »På Sicilien» »Bajadser». »Gurre» och »Faust» samt balletterna »Coppelia» och »Thrymskviden». Kasinoteatern har uppfört »Lyckobarnet» och »Lille Faust». Cæciliaforeningens 3:dje konsert var en »minneskonsert» med Verdis »Requiem» på programmet d. 15 april för medlemmar, jemte en repris den 17:de för allmänheten. D. 20 april gaf kapellm. Joh. Svendsen och kgl. kapellet sin 3:dje konsert med biträde af Ignace Paderewski. Programmet upptog Beethovens piano-konsert Ess dur och Chopins i F moll, dessutom Beethovens D dur-symfoni och Sibelius' »Vårsång» för orkester. Paderewski, som blef utomordentligt firad, gaf sedan d. 25 och 27:de egna konserter (biljettpris högst 6 kr.). Med anledning af att han nyligen under konserttur i Spanien förlorat sin redan fullvuxne son, har Paderewski på sin nordiska turné undflytt allt sällskapslif. D. 14 gaf hr Carl Nielsen-Raben en orkesterkonsert, hvarvid sångaren Don Fr. de Souza medverkade. Lybecker-symfoniorkestern gaf här d. 24 april en Beethoven-Wagnerkonsert.

Från andra land.

London. Från 29 april till 4 maj skulle i Queens Hall en musikfest äga rum, vid hvilken skulle medverka som dirigenter hrr Colonne, Ysaye, Weingartner, Saint-Saëns och H. Wood; som solister: lady Hallé, mad. Brema, mad. Blanche Marchesi; hrr Busoni, Saint-Saëns, Joachim, Hugo Becker, Harold Bauer, Ysaye, A. von Rooy m. fl.

Wien. Carl-teatern har uppfört »Circus Malicorne» (»Gycklarbandet»), som dock på grund af den underhaltiga texten föll igenom.

Paris. Stora operan förbereder en otomordentlig föreställning af Verdis »Otello» med den ryktbare tenoren Tamagno i titelrollen, fröken Achté

som Desdemona och hr Delmas som Jago.

Rättelser.

I Svensk M. T. n:o 4 Sid. 27 förekom ett musikkbref med titel »Giuseppe Verdi. Några minnesord», hvori följande rättelser på för-

fattarens anmodan här införes: Å sid. 27 sp. 1 bör stå före *Rigoletto*: *Ernani* och före »Le roi s'amuse»: *Hernani* samt i st. f. *Traviata*: *La traviata*; sp. 2: *Crociata*, *Il trovatore* i st. f. *Crociata*, *Trovatore*; hvarjämte följande anmärkning kommer till Shakspeare (r. 15): Dennes tragedie »*Macbeth*» (se nedan) hade redan under Verdis yngre år inspirerat honom till komponerandet af »opera serian» med samma namn.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 21:sta årgången. — *För hvarje musikaliskt hem,*

utgifves 1901 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier och musikbilaga.* Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af 5 kronor pr år, lösnnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kungstengsgatan 56, 3 tr., i bok- och musikhandeln,* å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å *posten.*

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

Illustrationer: i N:o 1 porträtt af Otto Lindblad (med namn- och not-facsimile); Chrotta (stränginstrument från en forngraf); Svensk Nationalsång (kvarlett). — Porträtt i N:o 2: Carl Lejdström; N:o 3 Georg Anthes, Georg Schneevoigt, Charles Gregorowitsch, Giuseppe Verdi, Adolf Lindblad; N:o 4 Dagmar Möller, Axel Rundberg; N:o 5 Kurt Sommer, Teresita Carreno; N:o 6 Albert Rubenson, Henry Bramsen; N:o 7 August Söderman.

J. G. MALMSJÖ

Kongl. Hofleverantör.

Pianofabrik.

GÖTEBORG,

Etablerad 1843.

21 första pris bland hvilka Guldmedalj

Malmö 1896 och Stockholm 1897

”för utmärkta flyglar och pianinos”

ensam bland svenska pianofabriker.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Bekväma afbetalningsvilkor.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Kungstengsgatan 56, 3 tr.

Tel. Vasa 6 19. Frans J. Huss.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmström, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. J. G. Malmström, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlin's världserömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

OBS. Äldre årgångar

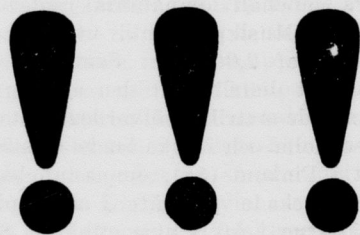
af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

Festmarsch

för piano af Gustaf Hägg.

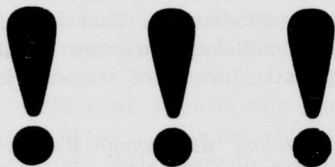
Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga å 50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Pressens Vecka

Stockholm 23—31 Maj

Innehåll: Vilhelm Herold (med porträtt). — Operan och operetten i vår tid, af H. K. — Marie Wiecks besök hos Verdi 1888, från tyskan af G. W. — Musikpressen. — Litteratur. — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1900. — Från scenen och konsertsalen. — Årets musikbilaga: Musikalbum XIV. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Rättelser. — Annonser.

Musikbilaga (till årsprenumeranter): Musikalbum XIV, innehållande för piano: Gustaf Hägg: Impromptu-Scherzo. — Theod. Kirchner: Pianostycke. — E. N. Méhul: Menuett; — sång: A. M. Myrberg: Se'n jag dig såg (d—d).